

PATVIRTINTA
Prienų rajono savivaldybės
tarybos
2024 m. d.
sprendimu Nr.

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS BŪSTO NUOMOS AR IŠPERKAMOSIOS BŪSTO NUOMOS mokesčio DALIES KOMPENSACIJOS DYDŽIO APSKAIČIAVIMO, MOKĖJIMO IR PERMOKĖTŲ KOMPENSACIJŲ GRAŽINIMO TVARKOS APRAŠAS

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Prienų rajono savivaldybės būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo, mokėjimo ir permokėtų kompensacijų gražinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato Prienų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydžio apskaičiavimo, mokėjimo ir permokėtų kompensacijų gražinimo tvarką Savivaldybėje.

2. Aprašas taikomas apskaičiuojant būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos dydį, išmokant būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijas asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į nurodytas kompensacijas pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą, vykdant šeimų ar asmenų, gaunančių kompensacijas, apskaitą bei grąžinant Savivaldybei permokėtas kompensacijas.

3. Aprašą taiko Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius (toliau – Socialinės paramos skyrius).

4. Aprašas parengtas vadovaujantis šiais teisės aktais:

4.1. Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymu (toliau – Įstatymas);

4.2. Prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti nagrinėjimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. A1-195 „Dėl Prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – tvarkos aprašas).

**II SKYRIUS
PAGRINDINĖS SĄVOKOS**

5. Apraše vartojamos sąvokos:

5.1. būstas – vienbutis gyvenamasis namas, butas ar kitos gyvenamosios patalpos arba jų dalys, tinkami gyventi vienam asmeniui ar šeimai ir atitinkantys statybos bei specialiųjų normų (higienos, gaisrinės saugos ir kitų) reikalavimus;

5.2. išperkamoji būsto nuoma – būsto nuoma, kai nuomotojas savo nuosavybės teise valdomą būstą ar svetimą būstą, kai teisę jį išnuomoti išperkamosios nuomos būdu suteikia įstatymai ar būsto savininkas, leidžia nuomininkui valdyti ir naudoti už užmokestį su sąlyga, kad nuomininkui būstas pereina nuosavybės teise, sumokėjus visą sutartyje nustatytą kainą;

5.3. kompensacijos gavėjas – asmuo ar šeima, gaunantys būsto nuomos ar išperkamosios b

ūsto nuomos mokesčio dalies kompensacijas;

5.4. naudingasis būsto plotas – bendras gyvenamųjų kambarių ir kitų būsto patalpų (virtuvių, sanitarinių mazgų, koridorių, įmontuotų spintų, šildomų lodžijų ir kitų šildomų pagalbinių patalpų) plotas. Į naudingąjį būsto plotą neįskaitomas balkonas, terasų, rūsių, nešildomų lodžijų plotas;

5.5. nuomotojas – fizinis ir juridinis asmuo (išskyrus Savivaldybę), kuris Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatytais sąlygomis būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos pagrindais nuomoja asmenims ar šeimoms, turintiems teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pagal Įstatymą, savo nuosavybės teise valdomą tinkamą būstą ar svetimą būstą, kai teisę jį išnuomoti suteikia įstatymai ar būsto savininkas;

5.6. tinkamas būstas – būstas, kurio vienam asmeniui ar šeimos nariui tenkantis naudingasis plotas, vertinamas mokant būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, yra ne mažesnis kaip 10 kvadratinį metrų ir ne didesnis kaip 14 kvadratinį metrų.

III SKYRIUS

KOMPENSACIJOS SKYRIMO sąlygos ir finansavimas

6. Teisę į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka Įstatymo 8 straipsnio reikalavimus.

7. Teisę į fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančio būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka Įstatymo 10 straipsnio ir 11 straipsnio 2 dalies reikalavimus.

8. Asmenų ir šeimų, gaunančių kompensaciją, skaičius Savivaldybėje nustatomas atsižvelgiant į valstybės biudžeto specialiąją tikslinę dotaciją Savivaldybės biudžetui, skirtą kompensacijoms mokėti, ir kompensacijos dydį.

9. Asmenys ar šeimos, turintys teisę į būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją ir (ar) į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, Įstatymo 7 straipsnyje nustatyta tvarka kreipiasi į Savivaldybės administraciją dėl būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos, pateikdami:

9.1. asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą;

9.2. pagal Civiliniame kodekse nustatytas sąlygas ne trumpiau kaip vieniems metams sudarytą būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartį, pagal kurią išsinuomoja fiziniams asmenims (išskyrus asmens ar šeimos narių artimuosius giminaičius) ar juridiniams asmenims priklausančią būstą (išskyrus savivaldybei priklausančią būstą, švietimo įstaigų, mokslų ir studijų institucijų nuomojamus nuosavybės, patikėjimo, panaudos ar kita teise valdomus bendrabučius), esantį savivaldybės, kurioje asmuo ar šeima yra deklaravę savo gyvenamąją vietą, o jeigu deklaruotos gyvenamosios vietos neturi, – savivaldybės, kurioje yra įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, teritorijoje;

9.3. Būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartis, kurios privalo būti įregistruotos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre;

9.4. metinę gyventojų (šeimos) turto (įskaitant gautas pajamas) deklaraciją už praėjusius kalendorinius metus (forma FR0001);

9.5. Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojo Registrų centro išduotą (-as) pažymą (-as), patvirtinančią (-ias), kad nuomojantys asmenys ir šeimos nariai nėra susiję artimos giminystės ryšiais su asmeniu, iš kurio nuomojamas būstas;

9.6. prašymą suteikti paramą būstui išsinuomoti pagal Aprašo 4 priede pateiktą BP-4 formą.

10. Savivaldybės administracija sprendimą dėl būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos mokėjimo priima ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo asmens ar šeimos kreipimosi dėl būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos.

11. Kompensacija mokama už laikotarpį nuo būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sudarymo dienos, jeigu Savivaldybės administracija priėmė sprendimą mokėti kompensaciją,

bet ne anksčiau kaip nuo asmens ar šeimos kreipimosi dėl kompensacijos.

12. Kompensacija gali būti mokama neįrašytiems į sąrašus asmenims ir šeimoms, jeigu šie asmenys ir šeimos Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise neturi kito būsto.

IV SKYRIUS

KOMPENSACIJOS DYDŽIO APSKAIČIAVIMAS

13. Kompensacijos dydis Savivaldybės teritorijoje nustatomas pagal būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartyje nurodytą būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dydį ir vidutiniškai per mėnesį asmeniui ar šeimai tenkančias pajamas pagal Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruotas asmens ar šeimos pajamas, atskaičius Įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje nurodytus atskaitymus.

14. Kompensacijos dydis Savivaldybės teritorijoje apskaičiuojamas, iš būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartyje nurodyto būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dydžio atimant 40 procentų pagal Įstatymo 18 straipsnio 1 dalies apskaičiuotų asmens ar šeimos pajamų, ir negali būti didesnis kaip 1 VRP dydžio vienam asmeniui ir $1 \text{ VRP} \cdot (1 + 0,2 \cdot n)$ (kur n – šeimos narių skaičius) šeimoms. Jeigu šioje dalyje apskaičiuota asmens ar šeimos 40 procentų pajamų dalies suma yra didesnė už būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutartyje nurodytą būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dydį arba jam lygi, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija nemokama.

15. Kompensacijų dydį apskaičiuoja Savivaldybės administracija.

V SKYRIUS

KOMPENSACIJŲ MOKĖJIMO, MOKĖJIMO STABDYMO IR NUTRAUKIMO TVARKA

16. Kompensacijos mokamos iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos Savivaldybės biudžetui lėšų.

17. Kompensacijas moka Savivaldybės administracijos Buhalterijos skyrius pagal Savivaldybės administracijos sprendimą skirti kompensaciją.

18. Kompensacijos lėšos pervedamos į kompensacijos gavėjo (būsto nuomininko arba rašytiniu nuomininko prašymu – tiesiogiai būsto nuomotojui) nurodytą asmeninę sąskaitą banke.

19. Kompensacija mokama už laikotarpį nuo būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties sudarymo dienos, bet ne anksčiau kaip nuo asmens ar šeimos kreipimosi dėl būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos, išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacija mokama ne ilgiau kaip 30 metų nuo išperkamosios būsto nuomos sutarties įregistravimo Nekilnojamojo turto registre dienos.

20. Kompensacija sumokama už praėjusį mėnesį, bet ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio dvidešimt penktos kalendorinės dienos.

21. Kompensacijos mokėjimas Savivaldybės administracijos sprendimu nutraukiamas, kai:

21.1. asmenys ar šeimos įsigyja būstą nuosavybės teise, išskyrus atvejus, kai asmenų ir šeimų, gaunančių būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, įsigyto būsto naudingas plotas, tenkantis vienam asmeniui ar šeimos nariui, yra mažesnis už nustatytą Įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte;

21.2. asmens ar šeimos, gaunančių būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, deklaruoto turto vertė ar pajamos viršija Įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatytus metinius pajamų ir turto dydžius;

21.3. asmens ar šeimos, gaunančių išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, deklaruoto turto vertė ar pajamos viršija Įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje nustatytus metinius pajamų ir turto dydžius;

21.4. asmuo ar šeima pasibaigus kalendoriniams metams (iki kitų metų gegužės 1 dienos) Gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka nepateikė turto (įskaitant gautas pajamas) deklaracijos;

21.5. pasibaigia Nekilnojamojo turto registre įregistruota būsto sutartis;

21.6. pasibaigia Nekilnojamojo turto registre įregistruota išperkamosios būsto nuomos sutartis;

21.7. būstas nuomojamas iš asmens ar šeimos narių artimųjų giminaičių;

21.8. gyvenamosios patalpos nuomojamos nuosavybės, patikėjimo, panaudos ar kita teise valdomame bendrabutyje iš švietimo įstaigų, mokslo ir studijų institucijų.

22. Kompensacijos mokėjimas atnaujinamas Savivaldybės administracijos sprendimu asmeniui ar šeimai pateikus dokumentus, patvirtinančius, kad įsiskolinimas yra padengtas, arba Civilinio kodekso 6.90 straipsnyje nurodytą garantiją, atitinkančią įsiskolinimo sumą. Atnaujinus kompensacijos mokėjimą, kompensacija išmokama ir už laikotarpį, kai kompensacijos mokėjimas buvo sustabdytas.

23. Asmenys ar šeimos, gaunantys kompensaciją, turi šias pareigas:

23.1. Socialinės paramos skyriui pateikti visą teisingą informaciją ir dokumentus, būtinus teisei į kompensaciją nustatyti;

23.2. per mėnesį nuo deklaruotos gyvenamosios vietos pakeitimo, būsto įsigijimo, materialinės padėties pasikeitimo, kuris lemia Įstatymo 11 straipsnyje nustatytų pajamų ir turto dydžių viršijimą, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties pasibaigimo arba teisės į būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją praradimo dienos apie tai informuoti savivaldybės administraciją;

23.3. Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatyme nustatyta tvarka deklaruoti turta (įskaitant gautas pajamas) už kalendorinius metus iki prašymo suteikti paramą būstui išsinuomoti pateikimo dienos;

23.4. per pastaruosius 5 metus iki prašymo, šio prašymo pateikimo metu į išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją, neturėti Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės (bendrosios nuosavybės) teise ir nebūtų pasinaudojęs šia paramos forma;

23.5. sudaryti nustatytos formos trišalį susitarimą su Savivaldybės administracija ir nuomotoju dėl būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos mokesčio dalies kompensacijos teikimo tvarkos nustatymo (priedas);

23.6. per mėnesį informuoti Savivaldybės vykdomąją instituciją apie pasikeitusias aplinkybes (gyvenamosios vietos pakeitimą, būsto įsigijimą, materialinės padėties pasikeitimą, kuris lemia Įstatyme nustatytų turto (įskaitant gautas pajamas) dydžių viršijimą, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties pasibaigimą ir kitas), turinčias įtakos teisei į kompensaciją.

VI SKYRIUS

PERMOKĖTŲ KOMPENSACIJŲ GRAŽINIMO TVARKA

24. Savivaldybės administracijai nustačius, kad asmenys ar šeimos, kreipimosi dėl kompensacijos metu pateikę neteisingus duomenis, reikalingus paramai teikti, arba kompensacijos teikimo laikotarpiu per mėnesį nepranešę apie gyvenamosios vietos pakeitimą, būsto įsigijimą, materialinės padėties pasikeitimą, kuris lemia Įstatymo 11 straipsnyje nustatytų pajamų ir turto dydžių viršijimą, būsto nuomos ar išperkamosios būsto nuomos sutarties pasibaigimą arba teisės į kompensaciją praradimą, ir dėl to Kompensaciją gavę neteisėtai, privalo gražinti neteisėtai gautos kompensacijos **dydžio pinigines lėšas iš karto arba asmens rašytiniu prašymu ir Savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu dalimis.**

25. Socialinės paramos skyrius turi teisę:

25.1. reikalauti pateikti informaciją ir (ar) duomenis, būtinus teisei į kompensaciją nustatyti;

25.2. siųsti pranešimus (įspėjimus, raginimus) dėl neteisėtai gautos kompensacijos ir susidariusių permokų gražinimo;

25.3. nustačius, kad asmenys ar šeimos kompensaciją gauna neteisėtai, informuoti apie tai Savivaldybės administraciją ir inicijuoti kompensacijos mokėjimo stabdymą ir (ar) nutraukimą bei permokėtų kompensacijų gražinimą.

26. Neteisėtai gauta parama gražinama Savivaldybės administracijos sprendimu visa iš karto arba dalimis (asmeniui pateikus rašytinį prašymą ir Savivaldybės administracijai sutikus).

27. Savivaldybės administracijos sprendimas dėl neteisėtai gautos paramos būstui išsinuomoti gražinimo yra vykdomasis dokumentas. Jeigu šis sprendimas neįvykdomas, jis gali būti priverstinai vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse nustatyta tvarka, jeigu su išieškojimu susijusios išlaidos neviršija išieškotinos sumos.

28. Neteisėtai gautos ir negražintos kompensacijos **dydžio pinigines lėšas išieškomos teisės akt**

ų nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Savivaldybės administracija informaciją apie Savivaldybės poreikį aprūpinti būstu asmenis ar šeimas, turinčius teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti pagal Įstatymą, gali skelbti Savivaldybės interneto svetainėje.

30. Kiekvieną ketvirtį Socialinės paramos skyrius Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai teikia duomenis apie asmenis ir šeimas, turinčius teisę į paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti ir gaunančius kompensaciją.

31. Kompensacijos dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Įstatymu ir Apraše nustatyta tvarka.
